

== Velja po pošti: ==
Za celo leto naprej . . . K 28.—
za en mesec . . . " 2-20
za Nemčijo celoletno . . . " 28.—
za ostalo tuzemstvo . . . " 35.—
V Ljubljani na dom:
Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec . . . " 2.—
V upravi prejema mesečno . . . 1-70
== Sobotna izdaja: ==
za celo leto 7.—
za Nemčijo celoletno . . . 9.—
za ostalo tuzemstvo . . . 12.—

SLOVENE

== Ilustrati: ==
Enostolpna pettivrsta (72 mm):
za enkrat po 18 v
za dvakrat " 15 "
za trikrat " 13 "
za večkrat primeren popust.
Poročna oznaka, zabavale, esmirnice itd.:
enostolpna pettivrsta po 23 vin.
== Poslano: ==
enostolpna pettivrsta po 40 vin.
Izhaja vsak dan, izvenredni na-
delje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga Vozni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 28.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Načela grofa Uvarova.

Peter Veliki je prvi odprl ozko okence evropski prosveti v široko Rusijo in njegovi nasledniki so ga nekaj časa verno posnemali. Evropstvo, zapadnjaštvo, zlasti kolikor ga je prihajalo iz Francije, je našlo v visoki ruski družbi, med plemstvom in pri dvoru ugodna tla. Katarina II. je protežirala francoske enciklopediste in francoski jezik je postal občevalni jezik bogatih in visokih ruskih rodbin.

Tako je šlo naprej tja do francoske revolucije. Veliki preobrat je odprl tudi ruskim mogotcem oči, kam pravzaprav pelje nevarna pot, po kateri hodi in njihova ljubezen do Francozov se je močno ohladila. Francoski vpliv je padal od dne do dne, ruski izobraženci so se postavili po robu prevladi francoskega jezika in se zavzeli za ruščino, dvor in vlada pa sta branila načelo zakonitosti po celi Evropi s potoki krvi in na Ruskem z najhujšo reakcijo.

V tej kritični dobi je vladal Rusijo car Nikolaj I. Naučni minister tega »prosvitljenega« vladarja, ki je pri priliki imenoval vseučilišča »volčje jame«, je postal leta 1833. grof Uvarov, ki je ruski uradni ljudski program tako izvrstno izpovedal, da njegova opredelba velja še dandanes.

»Naša naloga« — tako je govoril šolskim nadzornikom — je delovati na to, da se narod izobrazi v duhu pravoslavja, samodržstva in narodnosti. To so glavne podlage družabne izobrazbe. Rus, ki je domovini vdan, si ne bo dal vzeti nobene dogme našega pravoslavja; samodržstvo je glavni stebel našega političnega obstanka in enako visoko stoji tretja, ne manj važna točka, to je naša narodnost.

Torej: kdor ni pravoslaven, kdor se ne ogreva za absolutizem, ta ni Rus, ali ni vsaj cel Rus, čeprav govori ruski. To je Uvarovov program in program ruske vlade do današnjih dni. Izražen je, kolikor se tiče carja samega, tudi v osnovnih ruskih zakonih: »Car cele Rusije je samodržec in neomejen monarh. Njegovi najvišji oblasti se pokoravati ne le iz strahu, ampak tudi vsled vesti, to zapoveduje Bog sam. Dalje: Ruski car je kot kristjanski vladar najvišji čuvár in hranitelj verskih resnic grško-ruske vere, nadzornik pravoverja in vsakega dobrega reda v sveti cerkvi. V tem zmislu je on glavár cerkve (pravoslavne). Uvarovo trojednico je treba dobro pogledati in

si jo tudi — zapamtiti! Ruski program narodnosti je tudi mnogim zapadnim Slovanom prevzel pogled, da ga niso pogledali v celoti, ampak le deloma: videli so le narodnost, ne pa absolutizma in ne pravoslavja!

Kako so umevali — in še umevajo — pojem narodnosti tudi Rusi svobodnejše smeri, nam priča najbolj znani dekabrist Pestel, katerega je imenoval Aleksander Herzen »socialista pred socialisti«. Kakor je bil drugače revolucionar od nog do glave, tako se je na drugi strani vnel za centralizacijo, katero je hotel doseči s popolnim porušenjem vseh na Ruskem živečih narodnosti (izvzemši Poljake iz gotovih verskih ozirnov!). Ne samo narodnosti naj izginejo, ampak tudi njihova imena; spojenje se mora izvršiti ne samo jezikovno, ampak tudi kulturno. Pravico narodnosti priznava Pestel samo onim narodom, ki so dovolj veliki in močni, da tvorijo lastne države, manjši narodi pa naj žrtvujejo svoje narodnostno pravo pravu obstoja velikih držav.

Dokler loči zapadne Slovane od Rusov na pravoslavju sloveči absolutizem, se zapadni Slovani ne morejo ogrevati za pojem slovenske narodnosti, kakor ga je načrtal Uvarov, in tako dolgo moramo strogo ločiti ruski narod od ruske vlade in njenega vladnega zistema. Široko maso ruskega naroda tvori ruski kmet, ruski mušik, ki sam pod ruskim vladnim zistemom največ trpi in zato tudi včasih nekoliko kaže svoje zobe, kakor dokazujejo številni kmetijski upori. Da umiri razburjeno kmečko kri, se je ruska vlada kakor nerada morala odločiti za obširne reforme, ki naj potolažijo zemlje lačnega mušika. Polni in siti želodci se ne puntajo radi. Vse take reforme so pa le zadržujoče sredstvo, ki grozečega prevrata ne morejo ustaviti, ampak ga le zakasnijo. Rastoče blagostanje je podlaga za razširjanje omike in kolikor bolj se bo širila izobrazba, toliko glasneje bo pel mrtvaški zvon smrtno pesem cazaropapizmu.

Tudi izid sedanje vojske za rusko oficijelno politiko ne bo brez pomena. Mogoče je dvoje: zmaga ali poraz. Če Rusija zmaga, se bo absolutizem nekoliko okrepil. Vsaj za prvi čas gotovo, a za vedno komaj. Notranji preobrat bo dobil močno zavoro, toda trajno se napredku in naprednim idejam verske strpljivosti in ustavnosti tudi ruska sila ne bo mogla upirati. Če pa doživi ruska sila nov poraz, kakor ga je doži-

vela v krimski in japonski vojni, potem se bo pa kolo pravice zasukalo nekoliko hitreje. Japonska zmaga je prinesla Rusiji dumo, ki sicer ni drugzga kakor parlamentarna karikatura, ampak začetek je le narejen; carizem je dobil velik udarec. Kakšen udarec bi pa doživel carizem danes v slučaju poraza, kdo naj to prerokuje?

Za ruski narod poraz carizma ne bi bila nobena škoda. Vsem ruskim narodom pravična ustava bi sicer pomenila za Rusijo mogoče konec centralizma, a kaj to dé? Nemčija je sestavljena iz cele kope držav in držav in kako je močna! Tudi Rusiji decentralizacija ne bi škodovala, ravno tako tudi ruskemu narodu ne, ker bi že vsled svoje številnosti igral vedno prvo vlogo tudi v prosti demokratični državi kjer bi našel vsak svoj prav.

Prosta, demokratična Rusija, ki bi bila vsem narodom pravična, bi pač za zapadne Slovane lahko mnogo pomenila in imela nanje vse drugačno privlačno moč kakor cazaropapistični zistem, ki živi samo od krute sile in verske nestrpnosti in vsako premišljeno simpatijo od sebe odbija. Premišljeno simpatijo — ali more biti simpatija za carizem kje? pri nas premišljena? Dokler ločimo in ločiti moramo carizem od ljudstva, toliko časa gotovo ne! Simpatij za Rusijo, kolikor jih je najti med zapadnimi Slovani, ne moremo tolmačiti drugače, kakor da so zrastle iz obozionalnega duha proti različnim domačim razmeram, da izvirajo iz nepoznanja ruskega vladnega zistema, katerega ne privoščimo niti zamorecem, niti nam samim; Veljajo pač bolj ruskemu narodu in njegovim duševnim prvakom, kakor pa ruski oficijelni politiki.

Vojna vzgojevalci.

V dunajski Uraniji je imel p. Galen, O. S. B., predavanje pod zgorajšnjim naslovom. Med krepkosti, katerih nas je naučila vojska, je predavatelj povdarjal zlasti poslušnost in javno nravnost. Pripomnil je, da je glede javne nravnosti ravno v sedanjem času treba še mnogo storiti. Omenil je, da se je zadnje dni mislilo na sestanek, kjer bi protestirali proti nočnemu življenju za časa vojne. Kolikor mi je znano, je dal idejo za to p. Abel, ki je v svojih pridigah o Vseh svetih povzel krepko besedo proti gotovim vodilnim krogom na katoliškem Dunaju, ki so zdaj

še razmnožili nočno življenje pod to človekoljubno pretvezo, da morajo gospodje častniki vendar imeti kako zabavo, dočim je ob istem času nemški cesar Viljem, protestant, prepovedal vsako nočno življenje. Celo pariške nevestice je država preselila v skupen tabor na južno Francosko! Predavatelj p. Galen je rekel, da bi taka protestna skupščina ne bila potrebna, ker upa, da ima v sedanjih resnih časih že vsakdo toliko sile premagovati samega sebe in toliko čuta za takt, da more omejiti želje po zabavi, da ne bo cele noči prebil pri hrupnih zabavah, med tem ko tam zunaj njegovi bojovníki v snežnih viharjih in mokroti, ob prhutanju kril smrti branijo marke države, da bi njega varovali. Jako dvomim, da bi se današnji egoistično - materialni človek mogel iz uživanja, razveseljevanja, ki ravno ob dotičnem trenutku njegovemu telesu tako dobro dé, mogel v istem času dvigniti k idealizmu duha in si pri misli ljubezni in trpljenja kaj odreči. Dvomim in ne morem soglašati. Da se to prepreči, je treba preprečiti priložnost, zapreti lokal. Treba je glasu proti temu.

Predavatelj je dalje omenil, da je vojna zboljšala današnja gledališča in odpravila pretirani luksus. »Življenje čez razmere«. Vojna hoče jeklene značaje, zato se treba odpovedati uživanju in zabavi. Vojna nam je dala malo zmago nad nami samimi. Ven iz nizkega egoizma in materijalizma k idealizmu dejanja! Ali ne kaže vojna, kam peljeta »Habsucht in Selbstsucht«? Materijalizem je zasedel prestol sveta, da bi ga vrgel v plamene. Ali ni tudi socialno vprašanje zanetilo ravno tako zlo, socialni boj, ki se lahko z elementarno silo vname in provzroči vojno vseh proti vsem? Ali ni ta moralna vojna tudi vzgojitelj ljubezni? In to bo morda naša največja socialna pridobitev. Upamo, da mesto materijalizma večni, zlati idealizem dejanja, narode spravljiva ljubezen dvigne svoj vladarski prestol.

Vpoklic črnovojnikov na Ogrskem.

Budimpešta, 17. jan. (Kor. urad.) Ogrski brzojavni in dopisni urad poroča: Vsled odloka ogrskega domobranskega ministra z dne 10. januarja 1915 so vpoklicani v aktivno črnovojniško službo v letih 1875, 1876, 1877, 1878, 1879, 1880 in 1881 rojeni in eventualno mlajši vojaško neoboroženi črnovojniki — ogrski državljani razreda A, ki so služili pri skupni armadi, pri

LISTEK.

Kako je v Kairi.

»Giornale d'Italia« poroča iz Kaire: Vročá megla zakriva glavno mesto Egipta; zdi se nam, da živimo kje na severu v nepremičnem poletnem zraku. Mesto živi v temni tihoti, iz koje ga navidezno nič ne more vzdramiti. Povsod srečujemo valove moslimov, mirne, molčeče, neprodorne, evropski del mesta izgreje v njih in utone. Nad pol milijona mohamedanov prebiva v tem največjem moslimskem mestu in komaj 50.000 Evropejcev. Sedaj pa jih je manj; mnogo domačinov so izgnali, pa tudi mnogo Evropejcev. V egiptanskih obiteljih odloki izgnanstva povzročajo globoko žalost, a kdo se danes meni za to! Veliko ljudi je že zapustilo Kairo, Evropske gospe ne pridejo več toliko na cesto kot prej, a kaj pomeni to spričo velikanskega moslimskega mesta; niti opazi se ne, kakor tudi ne opazimo pogrebcev kristjanov, idočih mimo nas in pojoč psalme. Hodil sem po čisto arabskih oddelkih, po neskončnih bazarih in veličastnih mošejah sultana Hasana in emira Akorja, govoril sem z vplivnimi Arabci, vpra-

ševal sem navadno ljudstvo, povsod trdno zaupanje in prepričanje, da se ni bati nikakih izgrediv, nikakega motenja miru. »Kako tudi ne, Angleži lahko vzdržijo mir!« — »Kaj pa, ako se Turkom posreči prekoračiti sueški prekop, ali bo takrat tudi mir?« — Inteligentni Arabec odgovori: »Tedad bi Anglija dokazala, da nima nobene moči več.« To je skrivnost Egipta; notranji položaj se krije z usodo kanala. — Mestni grad so obremili s topovi in strojnimi puškami. Vsak angleški polk koraka takoj po izkrcanju po arabskih delih mesta z godbo na čelu; vojašnici Kasz el Nil in Abasija sta nalačeni, ostale čete bivajo v taborišču pri Helopolu. Med vojaki opazimo mnogo izredno mladih. Anglija je poslala v obrambo Egipta, po Napoleonovem izreku najvažnejše strategične točke na svetu, svojo najbolj svežo kri; od tu straži dve tretjini svojega kolonialnega posestva. Videl sem vojake, stare morda komaj petnajst let; ne delam jim krivice, ako trdim, da so se šele sedaj naučili držati puško v rokah. Zelo bogati so nekateri; poznam vojaka, ki razpolaga na teden s 5000 šterlingi (120.000 kron), neki drugi, precej manjša zvezda na nebu bogatašev, ima na dan »samo« deset šterlingov (240 kron). Dobro je ozledati si te častnike visoke,

v ozkih temnomodrih hlačah, lase porčesane z največjo skrbjo, elegantne, zmerne; treba jih je spremiti zvečer v najfinejše hotele in opazovati, kako strežje najbolj črni ljudje iz najbogobojnega Sudana najbogatejšim častnikom sveta. Večerjati prihajajo, za njimi je dan najnapornejših vaj. Lepe ženske jih spremljajo, žene so prišle z njimi notri doli v Egipt. Na terasah hotelov igra godba; polne so palm in solnčnikov z egiptanskimi arabeskami, obrambe proti zgočim žarkom juga. Za par ur se vidi kakor bi postal visoki vojaški svet družba veličastnosti in izredne finese; komaj opazimo poklone, nasmeh je malone neviden, površno se pregledajo časopisi, pogovori so tihi, glasovi nalahni. Godba igra narodno himno; vse utihne, družba vstane. Razidejo se potem, aristokratski svet izgine kot minljiva prikazen; drugi večer pa zopet pričara slike, ki nas spominjajo na »tisoč in eno noč«.

Duklanski grof.

Neki Nemec piše: Na malem, prenapolnjenem begunskem parniku, ki je sredi septembra iz Finske prepeljal v Gefle celokupno uradništvo nemškega in avstroogrškega generalnega

konzulata v Varšavi, je bila čudno namešana družba. Nemci in Avstrijci, ki jih je poulična sodrga v Vilni zlostavljala, se še vedno niso mogli pomiriti; videlo se jim je, da še divja v njih spomin na prestano. Ameriški potniki so bili po ameriško veseli; morda že zato, ker so bili edini, ki so si mogli pravočasno zagotoviti kajite prvega razreda. Drugače je vse spalo na krovu — ali pravzaprav: vsak je bdel, vesel, da je dobil prostorček na ne ravno prvovrstni ladji, ki ga je nesla v domovino. Prav posebni tip, ki jih je moral vsak opaziti, so bili: atlet po rodu, Bavarec s soprogo Berolinfanko, ki je v Petrogradu izgubil celo svoje imetje v znesku 3000 rubljev; neki berolinski inženir iz Steglitz, ki ga je vojna presenetila v Vladivostoku; star nemški rezervni mornariški častnik s Zeppelinovim obrazom, ki je v Petrogradu zapustil svojo kamenito hišo in ki je imel kot edino imetje v žepu zlate rublje, in pa poljski grof. Nikoli ne pozabim ure, ko smo Finski in prijaznim finskim pristaniškim uradnikom zaklicali zadnji pozdrav, ko se je parnik že jel pomikati in je Bavarec v tem trenutku opazil, da sta obe košari z njegovima dvema belima izučenima kodroma ostali na obali. Hotel je skočiti z ladje, se vedel, kakor bi bil

honvedih (dež. bramb) katerekoli skupine ali pri orožnikih in ki se iz kateregakoli vzroka se nahajajo v neaktivnem meščanskem razmerju, n. pr. nadštevili, bolni ali taki, ki so bili radi nesposobnosti za službo poslani na dopust, končno vsi tisti, ki imajo namembnice, ne glede na odredbe, ki jih obsegajo namembnice. Našteti črnovojniki se morajo zgledati k prebiranju, in sicer letniki 1881, 1880, in 1879 dne 21. januarja, letnika 1878 in 1877 dne 22. januarja in letnika 1876 in 1875 dne 23. januarja, vsak letnik v svojem bivališču. Priti ni treba tistim, ki so za nedoločen čas oproščeni aktivne črnovojniške službe, kakor tudi tistim, ki so bili superarbitrirani in pripadajo tedaj razredu B črne vojske.

Vojska z Rusi.

NA VZHODNEM BOJIŠČU POLOŽAJ NEIZPREMENJEN.

Berlin, 16. jan. Veliki glavni stan: Položaj je neizpremenjen. Deževno in megleno vreme izključuje vsako operacijo.

Najvišje armadno vodstvo.

Berlin, 17. jan. Veliki glavni stan: Položaj je v splošnem neizpremenjen. Najvišje armadno vodstvo.

× × ×

USPEHI NAŠEGA TOPNIŠTVA.

Dunaj, 16. januarja. Uradno se poroča: Na Poljskem, v Galiciji in v Karpatih je položaj neizpremenjen.

Ob Dunajcu je dosegla naša artiljerija v boju s sovražno poljsko in težko artiljerijo zopet lepe uspehe. Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

POLOŽAJ NEIZPREMENJEN. — V KARPATIH MIR.

Dunaj, 17. jan. Uradno se poroča: Položaj je neizpremenjen. Na Poljskem, ob Dunajcu in pri Tarnovu se je vršil artiljerijski boj, ki je z menjačo se silo trajal ves dan.

V Karpatih vlada mir.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

× × ×

MIR NA CELI FRONTI. — KOLERA IN ČRNE KOZE NA RUSKI STRANI. — IZPRED PRZEMYSLA.

Dunaj, 18. januarja. Na celi fronti še vedno traja mir, ki je tudi Rusom dobro došel. Na ruski strani še vedno divja kolera in črne kozice. Vselej pomankanja municije so Rusi brez dvoma dobili nadomestilo od Japonske.

Pred Przemyslom vztraja sovražnik v precejšnji oddaljenosti.

× × ×

RUSKO URADNO POROČILO.

Milan, 17. januarja. Najnovejše rusko uradno poročilo se glasi: Tekom zadnjih dni smo na desnem bregu Visle trajno napredovali. Sovražna konjenica, ki operira v onem kraju, je bila potisnjena nazaj in je pustila Sierpe. V rokah naših prednjih čet. Z ostale fronte se poroča le o infanterijskem in artiljerijskem boju in o poizvedbah ruskih poizvedovalnih čet. Ogenj Rusov je na levem bregu z lahkoto odbil krajevne nemške napade. Na dveh točkah avstrijske fronte je sovražnik poizkušal obstreljevati ruske postojanke s težko artiljerijo, vendar pa je ogenj ruskih baterij kmalu prisilil avstrijsko artiljerijo, da je umolknila.

× × ×

zblaznel od obupa in jokati. Njegova usoda je vsem ganila srce, celo carinskim uradnikom, so končno popustili in mu dali kodra nazaj.

Samo eden je bil na krovu, ki je ponosno dvigal čelo — poljski grof, postava, kakor jih je ovekočil Matejko na svojih ogromnih slikah. Nasproti vsakomur je bil starček uljuden, za vsakega je imel prijazno besedo, toda kljub temu je ostal celo pot rezerviran. Njegova obleka je bila znamenarjena, kajti vse svoje imetje je pustil v varšavski guberniji; le nekaj je vzel s seboj, v čemer je nas vse nadkriljeval: slugo. Servilno nas je pozdravljala lakaj po poljski šegi: »Padem k vašim nogam!« S pasjo udanostjo je skrbel za svojega grofa.

O čem je neki razmišljal stari grof? Bil je grof iz Dukle. Potoval je v Galicijo, v Duklo se je rešil, tam ima svoj stari grad, v katerem je nekoč prebival iz Šlezije pregnani kralj Ivan Kazimir Jagelonec, in kar je ostalo poljskih plemičev, so se takrat zbrali krog stiskanega kralja. Sedaj je stari grof doživljal podobno usodo. Kakor so poročali listi, so Duklo osvojili Rusi in najbrže oplenili njegov zgodovinski grad. Samo galerijo slik so rešili.

VPLIV MRAZA NA VOJSKO.

General baron Minarelli Fitz Gerald piše v »Neue Freie Presse« med drugim sledeče: »Tekom tega tedna bo najbrže nastopil — letos izredno pozno — na ruskem bojišču hud mraz (z balkanskega bojišča se že nekaj dni sem poroča o mrazu). V sled mraza, ki traja navadno do konca marca, se bodo vojaške razmere na mah izpremenile. Sedaj popolnoma zmehčane ceste in skoro neprehodna naravna pota bodo čez noč postala sijajne trde prevozne črte. Sosednje mehko ozemlje, ki je že operacijam infanterije, še bolj pa artiljerije napravljalo velike težkoče, posebno v močvirnatih krajih, bo postalo nenadoma trdo in sposobno za vse operacije; topovi bodo stali kakor na betoniranih tleh. V zadnjem času povečini visoko narasle reke, ki so zelo ovirale premikanja, bodo zmrznile in zdravstvene razmere se bodo zboljšale.

Nemogoče pa bo v trdo zmrznjeni zemlji kopati jake in daljše bivanje v strelskih jarkih bo zelo nevarno za vojaške, da ne zmrznejo.

Vse to kaže jasno, da bodo vsled mraza nastale izpremembe zelo ovirale vztrajno obrambo, na drugi strani pa bodo napadalcu nudile znatne ugodnosti.

Čez sneg in led bodo prodirale naše izredno hlabre čete z zavestjo, da se sovražnik ne bo mogel njihovim silnim napadom ustavljati in da bodo zmagale Bog usliši našo molitev!

× × ×

IZ RUSKO POLJSKE.

Pod tem naslovom poroča »Nowa Reforma«: Iz varšavskih in ruskih časopisov, ki slučajno pridejo preko meje, povzemamo nekoliko podatkov o Varšavi in Rusko Poljski: V Varšavo prihaja vedno več beguncev iz krajev, kjer se vrše vojne operacije. Odsek za preskrbo stanovanj je v velikih skrbih. Odprli so nova zavetišča in pomnožili prodajalne živila, a vse to ne zadostuje. Odsek se obrača do tovarniških in hišnih posestnikov, da bi dali svoje lokale na razpolago, a to je kakor kaplja v morju.

V Varšavi se je ustanovila podružnica petrograjskega poljskega društva za podporo vojnihi žrtve. Začelo se je živahno organizirano delovanje. Odposlanci glavnega odbora potujejo po deželi in poročajo, da so se v mnogih okrajih po vseh vaseh organizirali krajevni odbori. Povsod se ustanavljajo zavetišča, cenene prodajalne in brezplačne kuhinje. V Plocku je krajevni odbor določil maksimalne cene, katerih izvrševanje nadzoruje domača milica (straža). Krajevni odbor je dobil od centralne 20.000 rubljev, a to je malenkost, ker potrebuje mesečno najmanj 50.000 rubljev. V Piotrkovu je bila sredi decembra strašna draginja. Kutno je popolnoma opustošeno. Boda velika. Funt kruha velja 2½ rublja.

Iz Rusko Poljske, zasedene od Nemcev, prihaja v Varšavo le malo vesti. Iz dombrovske okolice prihaja poročilo, da je gospodarsko življenje zamrlo. Delavci so brez dela in jela. Veliko delavcev je odšlo po zaslužek na Prusko, a so se vrnili brez zaslužka. Odbor za preskrbo živila je sredi decembra preskrbel 52 vagonov živila iz Šlezije.

Po vsej Rusiji se nadaljuje zbirke za poljske vojne žrtve. V Kijevu so že drugič priredili zbirko ter za Belgijo in Poljsko skupno zbrali 60.000 rubljev. V Kamencu Podolskem (blizu gališke meje) so zbrali 12.000 rubljev. Centralni poljski odbor je priredil predavanje celo v Moskvi; udeležilo se ga je najodličnejše moskovsko občinstvo. Knez Trubeckoj je simpatično govoril za Poljake.

Sicer pa se varšavsko življenje normalno razvija. Ljudje imajo čas in denar

za gledališče in kinematografe. Tudi v mnogih drugih mestih je življenje normalno. V Lomži in Ostrovu so odprli gimnazijo; v mazovskem in ostrovskem okraju so odprli ljudske šole. Ruska policija se je vrnila v mlavski in ciechanovski okraj ter malo pred božičem začela redno poslovati.

»CORRIERE DELLA SERA« O VOJNEM POLOŽAJU.

Milan, 16. januarja. »Corriere della Sera« piše o vojnem položaju: Vojna v okolihi na zapadu, vojna v okolihi na vzhodu, slabo vreme v Karpatih, sneg v Vogezi, poplave na Belgijem. S tem je podan paralelizem na obeh največjih bojiščih na zapadu in vzhodu. Drugega ni poročati, izvzemši manjše delne boje na ogromno raztegnjenih frontah s silnimi masami čet, ki na obeh straneh čakajo na boljše vreme. Nove ruske poizkuse na Nidi, da si pridobije uspeh, je odbil avstro - ogrski artiljerijski ogenj in ravno tako ob južni Visli. Tudi v Karpatih so večje operacije omejene, a ne prekinjene, dasi je slabo vreme. Na severnem Poljskem so napadi ostali brezuspešni, pač pa so Nemci dosegli lepe uspehe. Posebni poročevalci londonskega »Times« javlja, da so nemška poročila pravzaprav skrajno skromna; med tem se pa nadaljujejo manjši boji v ozemlju Bolimowa, Suhe in Moghelyja, kjer bi se v kratkem utegnili razviti večji dogodki.

POROČILO LISTA »TIMES« Z VZHODNEGA BOJIŠČA.

Amsterdam, 16. jan. (Priv.) »Times« z dne 14. t. m. priobčjuje dolgo poročilo svojega vojnega poročevalca iz Varšave z 8. t. m. Dopisnik opisuje zadnje boje ter sklepa, da se nemški glavni napad na Varšavo izvrši s severne strani. Z zapada spravljajo Nemci mnogo vojnega gradiva in čet proti Lodzu. Ker imajo v Lodzu izbornu oporališče, jim ne bo težko; vzdrževati izvrstno delujočo dovozo in dopolnilno službo. Črto ob Bzuri so močno utrdili. Čudno je, da so napadi, kar se tiče silnosti, nekaj dni ponehali. Vzrok je zima, ki je nastopila z vso oostrostjo. Padlo je mnogo snega in še sneži po obširnih okoliščinah. Sneg in mraz hudo prijemata zlasti nemške vojaške, ki so večinoma industrijski delavci ter pripadniki trgovskega in obrtnega stanu in navajeni, pozimi živeti v pokritih, pred mrazom zavarovanih prostorih. Pa tudi rusko vojaštvo, večinoma poljedelci, vidno trpe vsled vremena. Dopisnik priznava, da so nemške čete izvrstno preskrbljene za zimsko vojno. V drugem tednu januarja pa je nastopilo južno vreme z deževjem, kar je že preje zmanjšano gibčnost čet še bolj oviralo, ker so ceste in pota sedaj skoro docela neprehodna. Občila in polja so deloma na meter visoko pokrita z blatom. Napadi so najhujši severno od Visle. Nemcem gre nedvomno za to, da dosežejo neko gotovo črto, kjer bi se ustavili v utrjenih postojankah, dokler ne nastopi ugodnejše vreme in v par tednih ne omogoči večje gibčnosti.

FRANCOSKO POROČILO O POLOŽAJU NA POLJSKEM.

Amsterdam, 17. jan. Iz Pariza se poroča: O položaju na Poljskem javlja posebni poročevalec »Tempsa« iz Petrograda: Trenotno vreme za strateške operacije na večjem delu fronte ni ugodno. Nasprotnika se tačas zadovoljujejo z boji s predstražami; vsaj v Vzhodni Prusiji in ob zgornji Visli je tako. Boji, ki so se doslej vršili na levem bregu Visle, so se raztezali bolj proti Rawki. Tamošnje gozdno ozem-

vprašal, kako da ne ve za peka. »Požabila sem že,« mu je s solzami odgovorila. »Nekaj dni že nisem jedla kruha; zadnjič sem imela še malo riža, včeraj nas je sosed poživil s koščkom kruha, danes pa že s svojimi štirimi otroci trpim lakoto.« Iz daljšega pogovora je stotnik spoznal, da je žena vdova po profesorju, zdaj brez vseh sredstev. Častnik si je zapisal njen naslov, poklical podčastnika, ki je šel ravno s trenom po ulici, in mu dal listek z nekim navodilom. Nato je vzel bankovec za 10 rubljev in ga dal braneči se ženi v roko. »Tudi jaz imam ženo in rad bi imel, da bi tudi moji družini v podobnem slučaju kdo tako pomagal,« je rekel stotnik. Vseled te sreče presenečena žena se je vrnila domov in našla tam osem vreč moke, dve vreči krompirja, kruh, sol in druga živila, z eno besedo živeža za tri mesece. Toda s tem še ni bilo konec. Častnik je naznanil poveljniku, da vdova že dva meseca ni dobila pokojnine, in poveljnik ji je ukazal izplačati 600 kron iz fonda, ki je bil poprej po raznih krajih v Galiciji konfisciran. Častnik, ki je tako človeško, ljudomilo postopal z vdovo, se imenuje Aleksandrovič in je stotnik pehotnega polka iz Jalte na Krimu.

lje sili sovražnika k bajonetnim napadom. Sploh se Nemci tukaj ne poslužujejo radi sistema strelskih jarkov in vedno iščejo odprtega ozemlja, na katerem Rusi še niso napravili okopov.

× × ×

AVSTRIJSKI LETALCI V PRZEMYSLU.

Dne 10. jan. je odletel neki avstrijski topniški častnik na svojem letalu »Margareta« v Przemysl in nazaj. Vreme je bilo jasno in pod njim se je razprostirala pokrajina posuta s strelskimi jarki sovražnikov. Na svojem potovanju je fotografiral sovražne pozicije in je prinesel posebno važne vesti o legi sovražnih pozicij nad Sanokom. Junaški letalec je rabil do Przemysla 3 ure, nazaj pa 4 ure in je bil na potu dvakrat obstreljevan od sovražnega topništva.

Vojni dopisnik »Pesti Naplo« poroča iz vojnega stana vse te podrobnosti, ki jih je zvedel od samega častnika letalca in pravi o Przemyslu:

Rusi so velik del oblegovanih čet umaknili od Przemysla. V zadnjem času so pošiljali svoje čete od Grodek proti zahodu. Od Božiča sem so Rusi obstreljevali samo severno črto trdnjave od strani Medyke, ali so bili njihovi topovi prisiljeni, da so umolknili. Podmaršal Tamásy je neprenehoma na delu. Vsako noč iščejo naši metalci svetlobe sovražne pozicije in morebitno sovražno gibanje. Naši ponoči izpadajo. Honvedi so dosedaj osvojili pri teh izpadih mnoge sovražnikove pozicije. Namen naše vojske v oblegani trdnjavi je, da sovražnika s svojimi napadi neprenehoma vznemirja in tako oslabi. Husarske patrulje so ujele dve sovražni patrulji, katerih moštvo je bilo oblečeno v avstrijske uniforme in sta se hoteli na ta način približati našim pozicijam. Najslavnejši izpad honvedov je bil v smeri Dyrow. Po šesturnem boju so se vrnili z lepim plenom. Ujeli so 2000 Rusov in zaplenili vse orodje in strelivo nekega pionirskega oddelka, 1 metalca svetlobe in mnogo poljskih kuhinj. Pri enem ruskem častniku so našli »Ruskoje Slovo«, katerega uvodni članek se ravno peča z obleganjem trdnjave Przemysla.

V tem uvodnem članku primerja člankar Przemysl z modernimi belgijskimi trdnjavami, ki so se upirale štiri tedne nemški moči. Opisuje taktiko Radka Dimitrijeva, ki ni dosegel kljub žrtvam 70.000 mož nobenega uspeha. Konec članka se glasi: »Nas je dosedaj stalo obleganje Przemysla več kakor pa osemdnevna bitka pri Lvovu.«

Poveljnik trdnjave Kusmanek je dal ta uvodni članek prestaviti v nemščino, madžarščino in poljsčino in zapovedal, da se ga prebere vsem vojakom. V Przemyslu so sedaj odprte 3 kavarne in 6 hotelov. Hrane in tople obleke je v izobilju.

Za časa drugega obleganja so ujele Rusi pri vseh nočnih izpadih samo 180 naših vojakov. Od srede decembra divja med Rusi kolera in jih je že več tisoč zaradi te epidemije umrlo.

Pri ugodnem vremenu potuje v Przemysl vsak dan ena zračna pošta. Pilote more ovirati le megla.

VREME V KRAKOVU.

V Krakovu je bilo do zadnjih dni vedno megleno in oblačno; temperatura je bila navadno par stopinj nad in nekaj pod ničlo, pa ne toliko, da bi pomrznilo. Dne 14. januarja je bil po dolgem času prvi solčni dan; zjutraj je bilo 2 stopinji pod ničlo. Padlo je nekoliko snega; debelo blato je pomrznilo. Dne 15. januarja zjutraj je postalo zopet topleje; toplomer se je zopet dvignil nad ničlo.

IZ LVOVA.

Dunaj, 17. januarja. »Nowiny Wiedenskie« izvedo iz Lvova, da se množe znaki, da se Rusov polasča rastoča nervoznost; upanje, da bodo vedno gospodarili v Lvovu, zgineva. Prevladuje prepričanje, da bi padec Varšave prisilil Ruse, da prostovoljno zapuste Galicijo.

PRAVOSLAVJE V GALICIJI.

Po »Nowi Reformi« (Krakov, 14. jan.) posnema pogovor sotrudnika uradnega »Vilenskoga Vestnika« z volinjskim nadškofom Evlogijem, ki se je na poti proti Petrogradu nekoliko ur mudil v Vilni. Evlogij je izjavil: »Gališki Rusini so name napravili najboljši vtisk. Obiskal sem več galiških krajev. Ni res, da bi se s silo vplivalo na Rusine. Pravoslavno vero preveč ljubim in spoštujem, da bi jo komu vsiljeval. Grem v Petrograd poročat o tem, kar sem videl. Prepričan sem, da je trajna ruska državna uredba v Galiciji možna samo, če se v Galiciji organizira ruska cerkvena uprava. Posebno me zanima duhovniško vprašanje. Ko se vrnejo v Galicijo rusinski duhovniki, ki se zdaj nahajajo v Avstriji, potem bomo videli, kako je

Stari grof izhaja iz rodu, ki je imel v družini slavne jezuite, katerih eden je umrl kot misijonar na Japonskem mučeniške smrti. Tudi duklanskemu grofu je sojena usoda poljskega mučelnika.

Rusi v Novem Sonču.

Vojni poročevalec »Lokal - Anzeigerja« je poslal svojemu listu naslednje zanimivosti o Rusih v Novem Sonču.

Ruski častnik je šel v svoji visoki sibirski papaši (neke vrste čapka) po ulici. Srečala ga je žena, ki je peljala dečka za roko. Ko je fantiček zagledal častnika, je glasno rekel materi: »Glej, mama, kakšen grd Moskal!« Častnik (najbrže Poljak) je razumel in se nasmejal. Prestrašena mati se je hotela hitro izgubiti. Častnik pa jo je pomiril, pobožal dečka z roko po glavi v znamenje, da nima nič proti temu.

Ruski stotnik si je na ulici hotel kupiti kruha in je vprašal mimoidočo žensko po pekarni. Rekla mu je, da ne ve. Častnik jo je debelo pogledal in jo vprašal, ni-li morda iz tega mesta. Ko mu je povedala, da je, jo je začuden

treba postopati. Porabil bom tudi duhovnik iz helmske škofije (ruske pope), ki zna ruski jezik. Z uniatskimi duhovniki hočem živeti v miru. Naj se sami odločijo, komu se hočejo pridružiti.»

× × ×

POSLEDICE BITKE NAD DUNAJCEM.

Ruski šrapneli in granate so povzročile v Bogumilicah (ob Dunajcu, zadnja postaja pred Tarnowom) in okolici strašno opustošenje. Železniška postaja, pošta in veliko hiš je popolnoma porušenih. V Wierchoslawicah je zgorel grad in nad 20 hiš. Nova hiša slanca Witosa je do tal porušena. V nekaterih sosednjih občinah so kmečka gospodarska poslopja popolnoma uničena.

× × ×

SILOVITI BOJI 6 MILJ PRED VARŠAVO.

»Afton Bladet« poroča: V Varšavi se čuje gromenje topov od Bzura in od Rawke, kjer se bje boj v oddaljenosti 6 milj z vso silo.

× × ×

NAŠE ZMAGOSNO PRODIRANJE V BUKOVINO.

Iz Petrograda se poroča dne 16. t. m.: Rusi so se morali v Bukovini ustaviti. Naravno mejo so zasedle tako močne avstrijske in ogrske čete, da so se umaknili Rusi tako daleč, kakor ne se strel.

Budimpešta, 17. januarja. V Bukovino udrle ruske čete so zavzele stališče v okolici Kimpolunga. Posamezni naprej poslani oddelki so pridrli do Pojovitla, nekaj kilometrov pred Jakobeny. Naše čete se nahajajo v izvrstno zavarovanih postojankah. Ogrska meja na črti prelazov Radna in Bargo je popolnoma varna.

Bistrica. Posebni dopisnik »Pesti Naplo« poroča: Našim četam se je posrečilo, proti zahodu prodirajoče Ruse, prisiliti, da so obstali. Ruske pozicije so sledeče: Večje ruske čete stoje v bližini mest ob reki Moldavica, Vanna in Russ in v bližini reke Sučava ležečega mesteca Seletyn. Deželno predsedstvo se nahaja v Dorniwatri, kjer vlada popoln mir.

Danes (16. jan.) je bilo prepeljanih skozi Bistrico veliko število kozakov v notranjost dežele.

DEŽELNI PREDSEDNIK BUKOVINE V BISTRICI.

Bistrica, 17. januarja. Grof Meran, deželni predsednik Bukovine, je prišel dne 15. t. m. iz Dornawatre v Bistrico in je obiskal vladnega komisarja grofa Bethlen Blaža, namestnika velikega župana grofa Hunyadyja in župana Sreiberja. Srčno se je zahvalil, da se tako lepo skrbi za begunce iz Bukovine in se je nato odpeljal z avtomobilom v Kološvar. Deželni predsednik Bukovine se čez par dni vrne v Bistrico.

× × ×

UGODEN RAZVOJ BOJEV V KARPATIH.

Budimpešta, 17. januarja. V severozahodnem delu marmaroškega komitata se vrše manjši artiljerijski boji. Prebivalci ostalih okrajev se počasi vračajo. Iz Unga ni nič posebnega poročati; Rusi imajo zasedeno dolino Lyuta in kozaki raztezajo svoje pohode do Csontos. Eden naših oklopnih vlakov je prišel skoro do Ligetes. Hud snežni vihar ovira vsako akcijo Rusov. Odhod sovražnika je le še vprašanje par dni.

Budimpešta, 17. jan. Položaj v komitatu Ung se je odločno spremenil. V dolini Lyuta obvladujemo ozke prehode, katere Rusi hitro zapuščajo. V zgorjeni dolini reke Ung boji še trajajo. Vedno ujamemo dosti Rusov. Naša fronta v komitatu Bereg je pričela prodirati.

BOJ ZA UZSOSKI PRELAZ.

Budimpešta. Posebni dopisnik »Pesti Naplo« poroča: Izprememba vremena zelo pospešuje naše operacije. Pota so zmrznjena in zelo sneži. Za naše čete je vreme zelo ugodno, ker se nadaljuje naše prodiranje brez velikih naporov in more tren takoj za našimi četami taboriti.

Močno nazaj potisnjene ruske čete so zavzele pozicije nedaleč od Uzsoskega prelaza. Tukaj se nahaja ruska obrambna črta. Cel dan (16. t. m.) je trajal artiljerijski boj, ki se je končal z našo zmago. Sovražno topništvo je moralo menjati svoje pozicije. Pehota pa je bila prisiljena zapustiti bližnje višine in se je morala umakniti. Ni nobenega dvoma, da bomo v par dnevih zasledovali Ruse v notranjo Galicijo.

NA MEJI KOMITATA BISTRICE SMO PRISILILI RUSE, DA MIRUJEJO.

Budimpešta, 17. januarja. »Az Est« poroča iz Bistrice: Položaj se je tako

pri Lajosfalva kakor Jakobing izpremenil. Na ogrski meji so se pričeli boji s patroljami, dokler niso končno zadele poizvedovalne čete druga na drugo. Pred Jakobinom se bitka nadaljuje.

Ta boj zadaja Rusom od dne do dne večje izgube. Da naše čete napredujejo, je vzrok, ker so o sovražniku dobro poučene in so zavzele zelo dobre pozicije, med tem ko so bili Rusi prisiljeni poseči v boj na za njih neugodnem ozemlju. Uspeh, ako odbijemo velike sovražne izgube, je ta, da niso Rusi v devetih dneh niti za korak napredovali.

POLOŽAJ V UNGU. — RUSI PROSILI ZA MIR?

Ungvar. Posebni dopisnik »Magyarország« poroča: V Ungu se ni nič kaj posebnega zgodilo. Vsled v gorovju divjajočih snežnih viharjev je nemogoča vsaka ruska akcija. Naše čete so polne navdušenja. Vsled strašnega mraza smo ujeli zelo veliko sovražnikov.

Ko so Rusi ušli v Havasköz, so se pritožili pri tamkajšnjem notarju in dekanu, da je bila po njihovem parlamentarnem izrečenju prošnja energično odbita od našega poveljstva. Ta prošnja pa je bila, naj bi bil mir do začetka spomladi.

MRAZ IN KOZE DECIMIRAJO RUSKE ČETE V UNGU.

Ungvar. Od včeraj zvečer (15. t. m.) neprestano sneži in ne samo na višinah, ampak tudi v dolini Unga leži debela snežna odeja. V dolini Ung operirajoče sovražne čete štejejo dve diviziji. Neusmiljeno divja v ruskih vrstah mraz, ker mora biti sovražnik na višinah; še več žrtev kakor mraz pa zahtevajo črne kozе, ki divjajo tudi med ruskimi četami v Galiciji.

NAŠA ARTILJERIJA. — POLOVICA DVEH RUSKIH POLKOV NA OGRSKEM ZMRZNILA.

Ungvar. Rusi v pravem pomenu besede slepomišijo. Pri Csontosu gredo Rusi ponoči v vasi, kjer ostanejo celo noč v hišah. Zjutraj gredo nazaj med višine proti severu. Zdi se, da se boje naše izvrstne artiljerije.

261. in 262. ruski pešpolk taborita cel dan na prostem. Njihove vrste so grozno razredčene vsled mraza in snežnih viharjev. Približno polovica teh dveh polkov je zmrznila. Na višinah okoli Csontosu so naši vojaki pokopali na stotine zmrznjenih sovražnih vojakov.

× × ×

NADVOJVODA JOŽEF FERDINAND ODLIKOVAN.

Inomost, 17. jan. Nadvojvoda Jožef Ferdinand, poveljnik četrte armade, je za svojo zmago pri Limanovi, kakor sam poroča v pismu do neke osebnosti v Inomostu, prejel od nem-

škega cesarja železni križ I. in II. reda spremljan z lastnoročnim pismom.

× × ×

NADVOJVODINJA AVGUSTA PRI RUSKIH RANJENICIH.

Budimpešta, 16. januarja. »Budapesti Hirlap« poroča: Nadvojvodinja Avgusta je včeraj zvečer zopet obiskala garnizijsko bolnišnico št. 16. Najprej se je podala v paviljon k ruskim ranjencem. V imenu Rusov se je nadvojvodinji za obisk zahvalil 57letni čokati ruski stražmojster z belo brado, Aleksander Harpov, in ji v znamenje hvalečnosti poklonil fotografijo ruske skupine z napisom: Najusmilnejši visoki sestri Rdečega križa z odkritosrčno zahvalo in najglobljo vdanostjo. Nagovor ruskega stražmojstra je prevedel neki tolmač ki je nadvojvodinji izrazil tudi novoletne želje ruskim ranjencev. Ranjenci so nato dobili cigaret in drugih darov, za kar so se zahvalili z glasnimi »Urá!« Nato se je nadvojvodinja podala v paviljon k ranjenim ruskim častnikom, ki so jo istotako najspoštljiveje pozdravili.

V REVALU ZAPRTE PROTESTANTSKE SREDNJE ŠOLE.

V Revalu je zaprla ruska vlada vse zasebne protestantovske srednje šole.

× × ×

VELIK POLOM V RUSIJI.

Kodanj, 17. januarja. V moskovskem okraju je propadlo 248 tvrdk. Pasiva 192 tvrdk znašajo 24 milijonov rubljev, ostalih 56 tvrdk pa 4 in pol milijona rubljev.

× × ×

RUSKO POSOJILO V AMERIKI.

Milan, 17. januarja. Neko poročilo iz Newyorka trdi, da so ameriški bankirji dovolili Rusiji 12 milijard rubljev posojila.

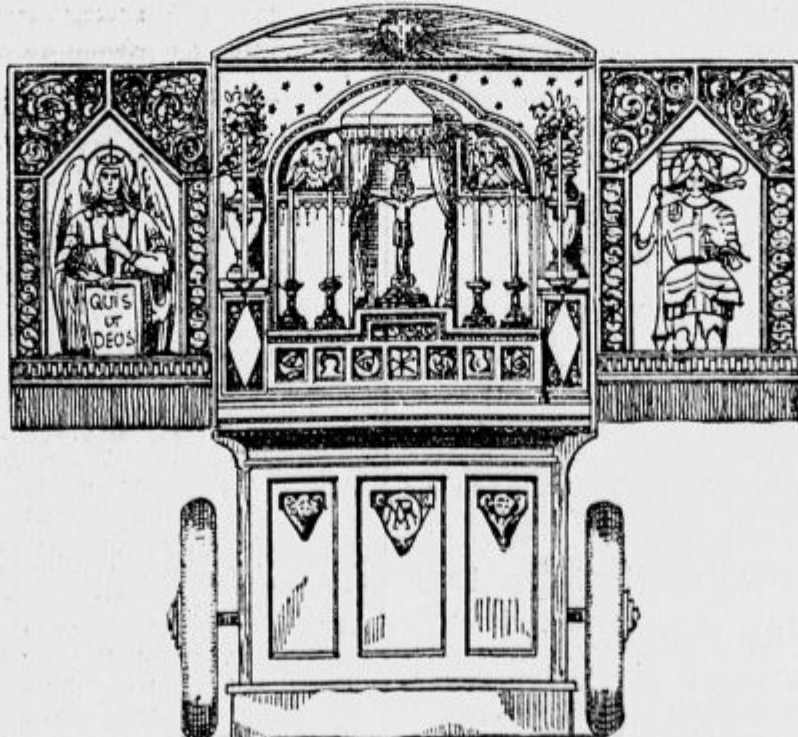
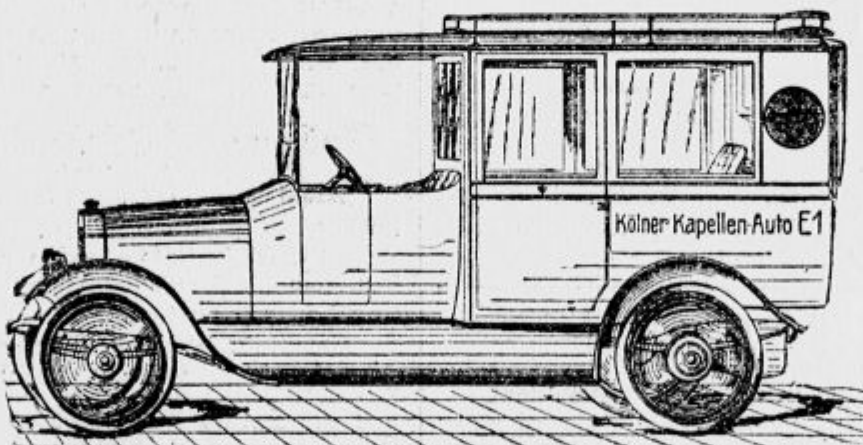
ANGLEŠKE IN FRANCOŠKE BANKE DOVOLILE RUSIJI 1500 MILIJONOV FRANKOV POSOJILA.

Kodanj, 16. januarja. (Kor. urad.) Moskovski list »Russkije Viedomosti« poročajo iz avtoritativnega vira, da so dovolile francoske in angleške banke Rusiji posojilo v višini 1500 milijonov frankov.

× × ×

RUSKI ŠPIJONI V ŠKANDINAVIJI.

Kristijanija, 15. januarja. »Lillehamer Tilskner« piše, da je tačas v Lillehamu nič manj nego šest inozemskih brusačev za škarje, katerih nekateri govorijo nekoliko norveško, drugi pa sploh nič. Vsi so krepki, postavni, dobro oblečeni ljudje. Brusaški posel opravljajo prav mazaški. Domneva se, da so ruske narodnosti. List zahteva, da se v stvari uvede stroga preiskava,

KAPELICA NA AVTOMOBILU.

Nemški vojaki so zelo bogaboječi in pobožni, kar so že večkrat omenili tudi inozemski vojni poročevalci v svojih poročilih. Na bojnem polju porabijo vsako priliko, da se udeležijo službe božje, in kadar pridejo v bližino kake cerkve, je kmalu polna nemških bojnikov, ki opravijo ondi svojo pobožnost.

Da bi moglo biti čim več nemških katoliških vojakov deležnih službe božje na bojnem polju, je »Kölnische Volkszeitung« začela nabirati prostovoljne darove za avtomobil, na katerem bi bila napravljena kapelica. Prispevki so bili kmalu nabrani, in nedavno so avtomobil s kapelico izročili kardinalu Hartmannu.

kajti koncem bodo ti slabi brusači, a izvrstni špijoni jeli Škandinavcem presedati.

Potres v Italiji.

V krajih žalosti.

(Poročilo očitidca o potresu v Pescino in San Benedetto de' Marsi.)

Rim, 16. januarja. Ignazio Barbagallo se je ravno pripeljal v San Benedetto, ko se je dogodil potres. Pripoveduje tako-le:

Bil sem priča enega groznih dogodkov, ki jih je povzročil potres v nesrečnih Abruzzih. Govorim o »izginjenju« San Benedetta d' Marsi in Pescine.

Danes teh dveh mest, ki sta do danes rivalizirali med seboj in si bili morda — sovražni vsled upravnih ozirorov — ni več. Ostala sta dva kupa razvalin in ono malo prebivalcev, kar se jih je rešilo, je danes združenih v nesreči.

Prišel sem po oprasku v San Benedetto z vozom od postaje Cerchio pet minut pred nesrečo. Teh pet minut mi je rešilo življenje.

Slišal sem grozen hrušč in nato videl, kako se je vse podiralo, rušilo; vrtinec, ki je vse vzel. Le malo oseb sem videl rešenih.

Kje so bili drugi prebivalci? Vsi pokopani! Nekaj sem jih videl bežati kakor prikazni; nekaj krvavečih otrok, žen, mož, nekaj polnagih starcev, ki so klicali na pomoč. Pomoč, toda od kje naj pride, ko je vse naokoli razvalina in če jeza narave vse ruši in pokopuje v svoji razdiralni besnosti.

V Pescino, nekaj kilometrov oddaljeno, sem tekkel peš. Ali sem šel, tekkel ali letel?

Pescinska tragedija se mi je zdela še groznejša. Samo osemsto rešenih. Iskal sem nekega prijatelja lekarnarja. Njegova hiša je bila podrt. Nisem mu mogel pomagati. Ali je bil morda živ med razvalinami? Bil sem sam in nihče mi ni hotel ali mogel pomagati. Tekel sem v njegovo lekarno, ki je na glavnem trgu pri škofijskem semenišču.

Pa tudi tu sama razvalina: trije semenišniki so ležali pod grobljo. Druge sem videl v ranah in krvi.

Nekega poročnika je pokopalo, ko se je umival. Tako mi je povedal vojak, ki je ubežal. Je precej mrzlo in oster, nagel veter podira samotne zidove.

Razburljiv prizor v neapeljski cerkvi.

Neapelj, 17. januarja. Potres je trajal tu natančno 70 sekund. Posebno močan je bil potres v sredini mesta in v via Tolledo. V cerkvi sv. Previdnosti se je odigral razburljiv prizor. Ravno se je vršil blagoslov nekega mrliča. Nenadoma se je začela krsta močno zibati, kakor bi jo stresale nevidne roke. Pogrebci so prvi hip menili, da je mrlič oživel. Neka ženska je omedlela. mnogo ljudi je drlo iz cerkve.

Potres v Umbriji.

Rim, 16. januarja. Tudi provinca Umbrija je vsled potresa veliko trpela. V Perugia, Terniju in v Rietiju je povzročil potres strašna opustošenja. Število mrtvih še ni natančno znano. Ni kraja v deželi, kjer bi ne bili vsled potresa ubiti ljudje in bi ne bila nevarno poškodovana poslopja in mostovi.

Novi potresni sunki.

Rim, 16. januarja. Od prevčerašnjim dalje dohajajo poročila, da se je zopet tresla zemlja. Vlada je za nujno pomoč vse odredila. Ministrski predsednik Salandra je nameraval predvčerajšnjim odpotovati v Neapelj, da se udeleži ženitovanja svoje nečakinje. Potovanje pa je odgodil in prevzel predsedstvo komisije, ki vodi podporne dela. Prefekti morajo natančno poročati o potresu; pozvati morajo ob sili na pomoč vojaštvo in skrbeti za ljudi, ki izgube streho in morajo preiskrbeti žive. V bolnice ovirajo prevoz ranjencev podrti mostovi. Neki urednik »Mattina«, ki se je odpeljal z avtomobilom v potresne kraje, se je smrtno nevarno ponesrečil. Šofer namreč ni pravočasno zapazil, da se je podrl most in avto je zdrčal v globočino.

Vsi uradniki v Avezzanu ubiti.

Avezzano, 16. januarja. Dognali so, da so bili ubiti vsi uradniki podprefekture.

V kraju Sora se zopet potresla zemlja.

Sora, 17. jan. (Kor. ur.) Danes ponoči ob 2. uri 15 minut so tu zopet čutili lahen potres. Prebivalstvo je ostalo mirno. Deževalo je čelo noč in tudi danes zjutraj. Rešilna dela so zato zelo otežkočena. Sinoči je tu sem došel zopet neki oddelek bersaglierov.

Število žrtev 30.000.

Rim, 16. januarja. (Koresp. urad.) »Giornale d'Italia« poroča: Po došlih poročilih sodijo, da je bilo ubitih v Avezzanu 10.000, v Pescini 5000, v Celanu 4000 in v Sori nekaj tisoč ljudi. Število vseh žrtev znaša 30.000.

V potresnih krajih zapadel sneg.

Pri Monte Cassino je zapadel ponoči sneg. 16. t. m. zjutraj so zopet čutili dva potresna sunka.

Sv. oče pri ranjenih.

Rim, 16. jan. (Kor. ur.) Sv. oče se je popoldne še enkrat podal v papeško gostišče sv. Marte ter obiskal ranjence.

Rim, 16. jan. (Kor. ur.) »Osservatore romano« izvaja v članku o obisku sv. očeta v bolnišnici sv. Marte: Papež je hotel podati plemenit zgled ljubezni do bližnjega, ki se v naši domovini tako veličastno kaže. Kljub temu ne manjka posameznih glasov, ki se opirajo na popolnoma neutemeljene podatke in hočejo obisk sv. očeta v bolnišnici razlagati glede na njegovo važnost samovoljno, kar dokazuje, da se tisti ljudje, ki so povzročili te glasove, zelo pomanjkljivo zavedajo stvari sedanosti kakor tudi preteklosti.

Italijanski kralj obiskuje od potresa opustošena mesta.

Sora, 16. jan. (Kor. ur.) Kralj je danes s svojim spremstvom, v katerem so bili tudi ministri za javna dela in zastopniki oblasti, nadaljeval ogledovanje razrušenih delov mesta ter je kazal povsodi največje zanimanje, zlasti za reševanje žrtev, pri katerem so vojak še vedno neutrudljivi, ter za pomoč bolnim in ostalim rešenim, predvsem pa za otroke, ki so jih nastanili v barakah, katerih grade še vedno več. Potem je kralj obiskal kraja Isola Liri in Valsorano. Prebivalstvo, ki je ginjeno od vladarjeve skrbi, ga je povsodi presrečno sprejelo. Po obisku imenovanih krajev, se je kralj povrnil v Rim.

Rimsko prebivalstvo prireja kralju ovacije.

Rim, 16. jan. (Kor. ur.) Ob polseh zvečer se je kralj vrnil z ozemlja, ki ga je zadel potres. Na kolodvoru se je zbrala velika množica, ki je priredila kralju presrečne ovacije ter ga pozdravljala z navdušenimi klici: »Živio kralj!«

Naša vlada izjavila italijanski sožalje.

Dunaj, 16. januarja. Avstrijska vlada je, kakor se trdi, potom zunanjega ministrstva izrazila italijanski vladi ob potresu svoje odkrito sožalje.

Kako se bomo preživili do prihodnje želve.

Vsi dobri nasveti in mnogoteri predpisi nam še niso zagotovili zadostne množine živil, s katerimi bi čakali prihodnje zetje. Stalni gospodarski odsek za obrt, trgovino in industrijo je sklenil vladi predložiti več tozadevnih predlogov, ki hočejo vsi to doseči, da se bolj varčuje z živili. Predlogi so bistveno sledeči:

Dosedanje razmerje glede mešanja moke naj se izpremeni v tem smislu, da se bodo odstotki pšenice zmanjšali, odstotki dodatkov pa zvišali.

Kjer dajejo gospodarji svojim poslom kot deputat čisto krušno žito, naj posli znanprej dobivajo krušno in dodatno žito zmešano po predpisih.

Mlini, ki meljejo za plačilo, naj odajajo kakor trgovski mlini moko po predpisih zmešano.

Da se prihrani ječmen, naj se v sporazumu z Ogrsko varenje piva — morda z določitvijo kontingenta — omeji.

Najboljša bela moka se zasebnim strankam ne sme prodajati.

Izdelovanje majhnega belega peciva — zemelje, kiflički itd. — naj se kolikor mogoče omeji.

Stara turščica, ki se dobi v obratih še neprodana, se ne sme pokrmiti, ampak naj se jo dá zmleti. Treba je uvoziti kolikor mogoče mnogo nove turščice in jo umetno posušiti, da se jo kmalu lahko dá v mlin. V ta namen se porabijo sušilnice po pivovarnah in tovarnih sladu in droži.

Najvišje cene v posameznih konsumnih okrajih Avstrije naj se spravijo v pravo razmerje z ogrskimi maksimalnimi cenami, da se tako lahko omogoči dovoz v dotične kraje.

Trgovina z žitom in moko je po dosedanjih predpisih popolnoma onemogočena. Naj se iznova otvori z določitvijo percentualne ali pavšalne provizije.

Ker se v velikem obsegu ne izvršujejo ali pa zanemarijajo predpisi o najvišjih cenah, mletju in mešanju, naj se proti temu strogo postopa s tem, da se tudi za Galicijo določijo najvišje cene in se vso stvar strogo nadzira in posebno strogo pazi na prisilne zapiske o nakupu, mešanju in prodaji pri mlinih in pekarnah.

Za slučaj, da se vladi posreči zagotoviti brezpogojno zadostno množino ogrske

moke, naj se pod pokroviteljstvom avstrijske vlade ustanovi žitna nakupovalna družba, ki bi imela krajevno in časovno razdeljevati žito.

Vlada naj potom županstev pozove ljudstvo k največji varčnosti in razsipanju s krušnim žitom proglasi za zločin nad splošnostjo. Obenem naj za slučaj, da bi tak oklic nič ne izdal, takoj zagrozi in pripravi izdatne prisilne odredbe.

Ogrska ima precej moke, mi pa je kljub visokim cenam od tam ne dobimo, ker so prevozna sredstva silno slaba. Zato naj se takoj poskrbi za zadostno število pokritih vagonov za prevoz ogrskega žita, turščice in moke; vagoni naj dobé posebne znake in naj se rabijo samo za te prevoze; poskrbi naj se, da bodo tudi pristojne ogrske oblasti te transporte točno izvrševale. Ker je vsled milega vremena sedaj tudi vožnja po Donavi mogoča, tedaj naj se tudi ta pot, kolikor se le dá, porabi za te prevoze.

Ruska pomoč Srbiji.

Bern, 17. januarja. »Giornale d'Italia« poroča iz Sofije: Dan za dnem plove veliko število ruskih prevoznih ladij z živili, municijo in topovi, ki so namenjeni za Srbijo, po Donavi. Po ruskih poročilih Srbi nimajo živil za avstrijske ujetnike. Zato namerava Srbija avstrijske vojne ujetnike poslati na Malto. (?)

Razna poročila o Rumuniji.**RUMUNSKO VPRAŠANJE PREIZKUŠNJA BERCHTOLDVEMU NASLEDNIKU.**

Berolin, 14. januarja. »Tägliche Rundschau« piše: Nekdanje vprašanje prve vrste, ali Berchtold gre ali ostane, je nasproti dosedanjim dogodkom vprašanje druge vrste. Kdor sedi na njegovem mestu, se mu nudi dovolj prilike, da udeležuje svojo državniško moč in modrost. Osebito rumunsko vprašanje, ki ga grof Berchtold ni srečno obravnaval, preizkusi njegovega naslednika.

ZANIMIV PREOBRAT V RUMUNSKI JAVNOSTI.

Budimpešta, 14. januarja. »Adevărul« in »Diminiata«, ki sta se z vso odločnostjo potegovala za zvezo Rumunije z Rusijo, izjavljata, da se ne bosta več potegovala za zvezo z Rusijo in da hočeta zasledovati realno politiko.

OBOROŽEVANJE RUMUNIJE.

Genf, 17. jan. »Temps« poroča iz Bukarešte: V Rumuniji je vpoklicanih 6 letnikov rezervistov, trije letniki morajo pod orožje 25. januarja.

Vojaške priprave Grške.

Politische Korr.« poroča iz Soluna: Vlada je vpoklicala pod orožje že dva rezervna letnika iz novih ozemelj in sicer ljudi stare 25 in 26 let. Vstopiti morajo 20. t. m. Poroča se, da namerava kralj Konstantin nadzorovati vojske v Macedoniji.

Boji na zahodu.**Nemški uspehi na Francoskem.**

Berlin, 16. jan. Veliki glavni stan: Pri Nieuportu so se vršili samo artiljerijski boji.

Sovražni napadi na naše postojanke severno od Arrasa so bili odbiti. Pri protinapadu so osvojile naše čete dva strelska jarka in ujele posadko.

V zadnjem času pogosto omenjeno selo La Boisselle, severno od Alberta, je bilo včeraj popolnoma porušeno in od Francozov izpraznjeno.

Severnovzhodno od Soissona je vladal mir. Število v boju od 12. do 14. t. m. zaplenjenih francoskih topov se je zvišalo na 35.

Manjši za nas uspešni boji so se vršili v Argonih in v gozdu Consenvoye (severno od Verduna).

Napad na Ailly, jugovzhodno od St. Mihiela se je vsled našega ognja izjalovil.

V Vogezih se ni nič posebnega zgodilo.

Najvišje armadno vodstvo.

Francoske izgube zadnjih štirih tednov znašajo 150.000 mož.

Berlin, 17. jan. Veliki glavni stan: Na Flanderskem se na obeh straneh vrše le artiljerijski boji. Pri Blangy (vzhodno od Arrasa) smo razstrelili veliko tovarniško poslopje in ujeli dosti sovražnikov.

Na ostali fronti se razven artiljerijskih bojev z menjajočo se silnostjo in razven nadaljevanja podzemeljskih

bojev in bojev z minami ni nič posebnega zgodilo.

V Argonih smo nekoliko napredovali. Vihar in dež skoro na celi fronti ovira boje.

Pred kakimi štirimi tedni smo objavili povelje za splošen napad, katero je francosko vrhovno poveljstvo izdalo tik pred zasedanjem francoskega parlamenta v decembru. Napadalni poskusi na zahodnem bojišču, ki so se nato pričeli, nemškega vojnega vodstva nikakor niso ovirali, da bi izpeljalo vse odredbe, katere je smatralo za potrebne. Sovražnik ni nikjer dosegel pomembnega uspeha, med tem ko so naše čete vzhodne od La Bassee, ob Aisni in v Argonih prav zadovoljivo napredovale. Sovražne izgube, katere smo mi prešteli, v tem času znašajo 26.000 mrtvih in 17.860 neranjenih ujetih mož. V celoti znašajo, ako za preračunjenje ranjenecv vzamemo za podlago preizkušeno razmerje 1:4 — ne glede na neopažene mrtve in pogrešane — najmanj 150.000 mož. Naše skupne izgube v istem času ne dosežejo niti četrtine tega števila.

Najvišje armadno vodstvo.

Francosko uradno poročilo.

Genf, 16. jan. Zadnje poročilo francoskega generalnega štaba se glasi: V Belgiji je megla ovirala streljanje artiljerije. Med Lyso in Oise, v okolici Lensa, je naša artiljerija razkropila sovražne delavce v bližini kraja Augres in je uspešno obstreljevala kritja in strelske jarke jugovzhodno od Notre Dame de Lorette. Severno od Soissona so se vršili hudi boji. Ves dan je bila akcija omejena na prostor severovzhodno in severozahodno od Crouy. Na levi je naš protinapad nekoliko napredoval. V središču smo obdržali svoje postojanke okoli vasi Crouy kljub ponovnim naporom sovražnika. Vzhodno, pred Vreguy smo se pa morali umakniti. Narasla Aisne je že več mostov in brvi, katere smo napravili čez reko, odnesla. Vsled tega je bila zveza naših čet ogrožena. Zato smo se ustavili južno od reke med Crouy in Wissey. Na ostali fronti ob Aisni se je na obeh bregovih vršila kanonada. V Champagne je bil Perthes pozorišče lokalnih bojev za posest nemških strelskih jarkov druge in tretje črte. Od ostale fronte ni nobenih poročil.

Poročilo ob 11. uri zvečer se glasi: V zadnji noči se je posrečilo našim četam, da so razrušile nemške strelske jarke severozahodno od Fouquescourta na severu od Roye. Napade sovražnika pri Soissonu smo zadržali. Kakor se je povdarjalo v današnjem popoldanskem poročilu, je narasla Aisne otežkočila zveze med četami, tako da jim ni bilo mogoče poslati ojačenj. To je bil glavni pogoj, da so se te čete, ki so se bojevale pod najtežjimi pogoji, umaknile. Ker smo bili prisiljeni vsled porušenega mosta pustiti nekaj topov, smo jih pokvarili. Nemci so precej naših ujeli posebno ranjence, katere nismo mogli vzeti seboj. Tudi mi smo ujeli veliko Nemcev. Tu gre le za delni uspeh nasprotnika, ki ne bo nič uplival na celoto operacij. Vsled povodnji sovražnik ne more izkoristiti tega uspeha južno od Aisne. Na ostali fronti ni nič novega.

Genf, 17. januarja. Francoski generalni štab je 15. januarja popoldne izdal naslednje uradno poročilo: Od morja do reke Lys se vrše silni artiljerijski boji. Pri Lombartzyde in Becelaere smo napredovali. Severno od Arrasa so Zuavi v sijajnem bajonetnem napadu osvojili sovražne postojanke na cesti Arras—Lille. Pri Lattargitte in Saint Laurent, kakor severno od Audechy-ja v okolici Roye, je naša artiljerija nadvladala sovražno in jo prisilila k molku. Razbili smo dva topa, razstrelili municijsko zalogo in razrušili utrdbe. Dva kilometra severovzhodno od Soissona so Nemci napadli Saint Paul, kamor so udrli. Mi smo pa kraj kmalu zopet osvojili. Od Craone do Reimsa se je vršil silen artiljerijski boj. Pri Perthesu, v Argonih in na višinah ob reki Maas se ni nič posebnega zgodilo. Razrušili smo pri St. Mihielu čez reko Maas postavljene brvi in odbili v gozdu Ailly nemški napad. V Vogezih in južno od kraja Senones smo v ljutem infanterijskem boju vrgli Nemce nazaj. Z ostale fronte ni nič novega poročati.

Ob 11. uri ponoči se uradno poroča: Zgodilo se ni nič posebnega.

Francози izgubili pri Soissonu 8000 do 10.000 mož.

Genf, 17. januarja. »Petit Parisien« skuša potolažiti vsled prebivalstva, ki je zelo prestrašeno vsled francoskega poraza pri Soissonu. Dosedaj so bili ti poizkusi brezuspešni. Iz Pariza poročajo, da cenijo tam, da je v boju pri Soissonu in ob Aisni padlo 8000 do 10.000 mož. Minister Millerand je obljubil, da bo o tem objavil natančno statistiko.

Ali bo general Kluck prišel na levi breg Aisne?

Genf, 17. januarja. Francoski vojaški krogi sodijo, da bi postal položaj vsled nemške zmage pri Soissonu le tedaj nevaren, če bi se nemškemu generalu Klucku posrečilo priti na levi breg Aisne. Dosedaj se Kluck zadovoljuje s tem, da ob reki zbira težke topove.

Uspeh pri Soissonu.

Kodanj, 17. januarja. Iz Pariza se poroča: Z osvojitvijo 132 metrov visokega griča pri Soissonu so zagospodarili Nemci nad dolino Josienne z zelo važnimi železniškimi progami, in nad obema najvažnejšima cestama med Chauny in Laon. Tudi v Champagni so Nemci dosegli uspehe. V smeri proti Perthesu in Beau-sejour-ju z uspehom napadajo.

Boj proti silam narave.

London, 17. januarja. Iz angleškega glavnega stana se poroča dne 12. t. m.: Neki očividec piše: Zadnje čase je bil osebito v višjih zračnih plasteh močan veter, kar so posebno čutili letalci, ki so kljub temu polzvedovali. Nekoč je tako močno brilo, da je vrglo kljub močnemu stroju letalca v eni uri 10 milj nazaj. Boj proti silam narave vsled dežja je skoraj važnejši kakor boj proti sovražniku. Reka Lys je narastla dva metra in je poplavlila veliko zemlje. Tudi prekopi so marsikje prestopili bregove. Ceste se dvigajo večinoma le nekoliko nad vodno gladino. Rečno po Nemcih zasedeno ozemlje pod Armentieresem je poplavljenno daleč okoli. Severno od reke in v ozemlju Menin-Courstal pokriva voda zemljo deloma dve milj široko.

Reka Seine poplavlja.

Troyes, 17. januarja. Seine hitro narašča in je poplavlila že na več mestih bregove.

Nevarni oklepi.

Rim, 17. januarja. Francosko vojno ministrstvo je dalo preiskati oklepe, ki naj bi bili krogle varni, in je dognalo, da je oklep, namesto da bi varoval, za nosilca zelo nevaren. Vsled tega je bil od vojaške oblasti vpeljan proti iznajditelju proces zaradi veleizdajalstva.

Utrdbe Lilleja.

»Times« poročajo iz Pariza: Nemci utrjujejo v Lilleju vse ceste. Popravljajo in obnavljajo stare utrdbe in grade strelske jarke.

Pariz v temi.

Genf, 17. jan. »Matin« poroča iz Pariza: Pariški trdnjavski poveljnik je določil za januar in februar, da morajo biti vse luči ugasnjene ob 8. uri zvečer.

Angleški letalec nad Antwerpnom.

Amsterdam, 15. januarja. Včeraj se je prikazalo nad Antwerpnom angleško letalo in je vrglo par bomb na mesto, ki pa niso povzročile nobene škode.

Anglija zaplenja španske in argentinske ladje.

Angleška admiraliteta je zaplenila španske in argentinske bojne ladje, ki se grade v angleških ladjedelnicah.

Angleške pomožne čete.

Malta, 17. januarja. Močan oddelek malteškega polka »King's Own« odrine v vojno službo v inozemstvo.

Podrobnosti o francoskem porazu pri Soissonu.

Berlin, 17. januarja. (Kor. ur.) Wolf-fov urad poroča: O bojih pri Soissonu pozivemo iz velikega glavnega stana:

Splošen položaj pred zmago pri Soissonu — Nemcem poveljevala generala Lochow in Wichura.

V zadnjih dnevih poročilih le kratko omenjeni boji severno od Soissona so dovedli do zelo upoštevajočega uspeha orožja naših čet, ki so se vojskovala pod vodstvom generala Lochowa in generalnega poročnika Wichura. Med stoječo vojsko zadnjih mesecev so Francozi zasedli v okolici Soissona zapredene strelske jarke ob desnem bregu reke Aisne in naprej proti severu.

Sovražnika si stojita blizu nasproti.

Na zahodnem krilu bojišča se dviga zahodno nasip Soissons — Laon iz široke doline ob reki zelo razsežen, močno z gozdom poraščen vrh. Na njegovem najvišjem delu so se nahajali zelo blizu nasproti jarki Francozov in Nemcev. Francozi in Nemci so s podzemskimi napadi poizkušali zasesti najvišjo točko vrha. Vzhodno od vrha leži v vznožju vas Crouy, mimo nje vozi v zelo zarezanem temelju železnica Soissons — Laon proti severu.

Nemške postojanke.

Poleg železnice proti vzhodu leži več kamnolomov, v katere so se naši vojak mojštrsko vzdali. Takezvana postojanka

kamnomolov je tvorila zahodno stekališče visoke planote pri Vregnyju, ki se razširja dolgo in široko ob železnici, katere južni del so večinoma zasedli Francozi.

Ugodne postojanke Francozov.

Od reke sem je zarezanih več dolgih, globokih grap v visoko planoto, kjer so bili zelo ugodno razvrščeni francoski težki topovi. Ob robu visoke planote so opazovalci, ki so sedeli na drevesih za jeklenimi otemnelimi ščiti in zavarovani z oprsnimi oklepi, vodili ogenj težkih topov proti krilu nemške postojanke na prej opisanem zaraščenem vrhu.

Francozi udrli v razdalji 1200 metrov v nemške strelske jarke. — Silovit ogenj francoskih težkih topov.

Omenjeni ogenj na nemško krilo je bil predvsem naperjen na strelske jarke telesnega polka. Na sveti dan se je streljalo osobito silovito. Francozi so obnovili streljanje 7. januarja in so strašno trtili s strelivom. Naše vrle čete so trpele veliko. Sovražnikov ogenj je v pravem pomenu besede popolnoma vzravnal takozvane jarke strojnih pušk in je strojne puške zasul. Po tem pripravljalnem ognju je pričel naskakovati sovražnik 8. januarja. Vdril je v nemške strelske jarke v 1200 metrov široki bojni črti in ga niso mogli kljub številnim poizkusom izgnati iz njih. Ponoči in podnevi so se bili do 11. januarja izredno siloviti boji v bližini, da si ljutejših in krvavejših moremo komaj predstavljati. Afrikanški francoski vojaki, znani pod imenom Turkos, se niso borili le s puškami in bajoneti, marveč so tudi grizli in suvali z noži.

Nemci iz kamnomolov napadejo Francoze.

Položaj je silil k odločitvi. Nemške čete izvedejo 12. januarja protinapad, ki se prvotno ne namerava za napad na zaraščeni vrh, marveč na francoske postojanke, ki se nahajajo na obeh straneh vrha. Ko odbije 11. ura, se dvignejo predvsem naši vrli junaki iz postojank v kamnomolu. V mesecih, ko so vztrajali in gradili utrdbe, niso izgubili svojega napadalnega duha.

Nemci vzamejo z naskokom Francozom bližnje strelske jarke in topničarske opazovalnice.

Dzno naskočijo Nemci in izgrgajo sovražniku njegove bližnje strelske jarke in artiljerijske opazovalnice. Takoj opeša francoski ogenj na nemško krilo, ki se nahaja na zaraščenem vrhu. Glavni smoter prvega naskoka je dosežen, ko se čez eno uro ob 12. opoldne dvignejo na najskečajnejšem desnem krilu naši hrabri strelci in zmagovito napredujoč pribore 1 kilometer ozemlja.

Nemci izgrgajo Francozom zaraščen vrh.

Nemci prično zdaj naskakovati zaraščeni vrh. Francoze vržejo najprej iz nemških, potem iz njih lastnih strelskih jarkov, nato pa z vrha. Ustavili so se Francozi na pol pota.

Francozi pričakujejo Nemce drugod, kakor tam, kjer zopet napadejo Francoze.

Ujetniki so povedali, da so pričakovali Francozi, da nameravajo Nemci nadalje napadati z zaraščene okroglega vrha. Da preprečijo nemški sunek iz omenjene smeri, vržejo na to mesto znatna ojačenja. Iz osvojenih francoskih opazovalnic, kjer se vidi cela dolina Aisne s Soissonsom in s katedralo v vnožju, se je razločno videlo, kako da prihajajo v avtomobilih in po železnici francoska ojačenja.

Nemški napad 13. t. m. popolnoma preseleti Francoze.

Nemci zopet napadejo Francoze 13. t. m., a na drugem mestu. Sovražnika popolnoma preseneti, ker prične napadati nemško središče in levo krilo visoko planoto Vregny, kjer se je utrdil Francoz v načrtoma izkopanih strelskih jarkih in je smatral, da je varen v njih.

Nemški napad na visoko planoto Vregny. — V 13 minutah izgube Francozi prvi dve obrambni črti.

Zopet bije ura dvanajst, ki pozove tu naše čete na nova junaštva. Točno ob 12. uri se ožive vojaki v nemških strelskih jarkih. Sledi mogočen skok. Ob 12. uri 3 minute vzamejo Francozom prvo, ob 12. uri 13 minut drugo obrambno črto. Napad nemškega krila iz gozda pri Vregnyju ne more učinkovati, ker je nemško središče tako hitro prodiralo. Pozno popoldne že zasedejo Nemci vso visoko planoto. Francozi se držijo le še v grapah in na robu, ki pada proti dolini Aisne.

Francozi, ki napadajo desno nemško krilo, se morajo udati.

Posrečeni nemški naskok provzročijo, da tiste francoske čete, ki prodirajo v okolici zaraščene vrta proti nemškemu desnemu krilu, zaidejo v obupen položaj. Ko namreč skrajno nemško desno krilo 14. t. m. nadaljuje svoj obkoljevalni napad in ko se nemško središče čez Croy zasuje proti zahodu, ne preostane Francozom, ki prodirajo proti zaraščeni vrtu, drugega, kakor da se morajo udati. Umakniti se namreč ne morejo več, ker nadvladuje

ogenj nemških težkih topov dolino Aisne. Francoze vržejo Nemci isti dan tudi z robov vrha Vregny, v kolikor ni že sovražnik bežal ponoči proti in čez reko Aisne.

Nemška stotinja vdere ponoči v predmestje Soissons.

Neka stotinja telesnega polka vdere ponoči celo v predmestje Soissons. Nemške čete izčistijo tudi vse ozemlje do Aisne. Le ob ovinku, ki ga napravi reka vzhodno od mesta, se morejo francoski oddelki še držati.

Francozi bili vrženi v razdalji 12 do 15 km 2 do 4 km nazaj.

V večdnevni boj pri Soissonsu je bil vržen sovražnik na 12 do 15 km široki bojni črti 2 do 4 km nazaj. Na francoski strani sta se vojskovali 14. pehotna in 55. rezervna divizija, neka mešana lovska brigada, neki teritorialni pešpolk, nadalje Turkosi, Zuavi in maročanski strelci. Nemci so jih ujeli 5000.

Velik bojni plen.

Bojni plen je bil zelo velik. Zaplenili so: 18 težkih in 17 lahkih topov, nadalje revolverjske topove, veliko strojnih pušk, lahkih samokresov, pušk in ročnih granat, kakor tudi izredno veliko pehotnega in topničarskega streliva.

Zmaga med dežjem in vetrom. Nemci se borili bosi.

Slavne boje so bojevale nemške čete, ker so ležale več tednov po zimi v strelskih jarkih v dežju in viharju. Tudi ko so se bojevali, je deževalo in je bil veter. Nemški vojaki so morali korakati po pokaluženih potih; napadali so na ilovnatih poljih, v omlakujenih strelskih jarkih in v kamnomolih. Več vojakom so obtičali škornji v blatu; nemški vojak se je vojskoval bos naprej.

Turčija v vojski.

RUSI POTAPLJAJO TURŠKE LADJE.

Carigrad, 16. januarja. (Kor. ur.) »A. T. M.« poroča: Petrograjska brzojavna posredovalnica razglasi 10. t. m., da so potopili Rusi vse turške ladje v pristaniščih Susmene, Rige in Hope, ki pripadajo odprtim mestom. Potopljene ladje so bile prazne; lastniki so bili meščani navedenih mest. Rusi so s tem, da so napadli odprta mesta, potopili ladje, obstreljevali zasebna stanovanja, umorili in ranili četudi le nekaj prebivalcev navedenih mest, dokazali, kako daleč da so se oddaljili od točke z ozirom na mednarodno pravo in človekoljubje, ki je zahtevalo v omikanem svetu. Obžalujoč moramo beležiti, da nas taki čini surovosti, ki se dogajajo vsak dan, morajo končno prisiliti, da nastopimo z nasilnostmi.

PRODİRANJE TURKOV IN KURDOV.

Amsterdam, 17. januarja. Reuter poroča iz Tiflisa: Turki in Kurdi so prodrli do Marage, ki leži južno od jezera Uraia.

PERZIJSKI VOJNI KREDIT 180 MILIJONOV FRANKOV.

Milan, 16. januarja. »Unione« poroča iz Teherana: Perzijskemu parlamentu je predložila vlada predlogo, ki zahteva 180 milijonov frankov za vojne namene.

Z Adrije.

Dunaj, 17. januarja. Francosko brodogradništvo se je najbrž umaknilo iz Adrije. Doglalo se je, da se ob dalmatinski obali ne nahaja nobena francoska bojna ladja več. Črnogorci niso več poizkušali popraviti svojih baterij na Lovčenu, katere je razstrelila bojna ladja »Radeckya«. Admiral Haus je te dni v nekem povelju odlično pohvalil sodelovanje »Radeckya« pri uničenju črnogorskih baterij na Lovčenu.

Japonci in Evropa.

Petrograd, 16. januarja. (Kor. urad.) »Rusko Slovo« objavlja iz japonskih časopisov obširne izvlečke, ki vsi Pichonov poziv na pomoč deloma vladno deloma robato odklanjajo. List »Asahi« delominja zelo ostro: kdor potrebuje druge, da zmaga, je že izgubil.

Razna poročila.

OMEJITVE O IZDAJI POPOTNIH LISTOV.

Dunaj, 17. januarja. (Kor. urad.) »Wiener Zeitung« objavlja odlok skupnega ministrstva s 15. t. m., ki odreja omejitve policijske odredbe o izdajanju potnih listov.

FRANCOSKI LISTI O IZPREMEMBI V ZUNANJEM MINISTRSTVU.

Bern, 17. jan. »Temps« pripominja k spremembi v avstrijskem zunanjem

ministrstvu, da se ne zdi, da bi bil baron Burian bolj naklonjen Nemčiji, kakor je bil grof Berchtold. Mogoče je nasprotno, da bo baron Burian nasproti Nemčiji bolj neodvisen.

ITALIJA IN RUMUNIJA.

Pariz, 14. januarja. »Temps« poroča iz Rima: Vladni krogi dementirajo, da obstoja med Italijo in Rumunijo solidariteta.

VSTAJA V ALBANIJI.

Milan, 17. jan. V Valoni je italijanska vojaška oblast ukazala, da se mora tekom petih dni oddati vse orožje in municija.

Pred Dračem se je vršil infanter. spopad med Rastbulom in Sassobianco.

Dnevne novice.

+ **Molitve za mir.** Rim, 17. januarja. »Osservatore Romano« poroča: Papež je potom dekreta odredil, da se bodo določene dni molile posebne molitve za mir v posebni obliki. Po vseh metropolitanskih cerkvah, katedralah in župnih cerkvah Evrope naj se to izvrši 7. februarja, po cerkvah ostalih delov sveta pa 21. marca. »Osservatore Romano« objavlja tekst dekreta in dotične molitve.

+ **Odlikovanje častnikov 3. zbora.** »Danzers Armeezeitung« je sestavila vsa odlikovanja, ki so jih v sedanjih vojni doslej dobili častniki c. in kr. armade. Iz tega seznamka je razvidno, da tvorijo zlasti častniki 3. vojnega zbora visok odstotek odlikovancev. — Pri 3. zboru stoji na prvem mestu celovski pešpolk št. 7. s 47 odlikovanimi častniki. Sledijo mu pešpolki št. 87. z 41, št. 27. z 31, št. 97. z 21, št. 17. s 16 in št. 47. z 11 odlikovanimi častniki. Več odlikovancev kakor 7. pešpolk, šteje le pešpolk št. 35. s 56 odlikovanci. Celovski pešpolk je torej med 102 pešpolki na drugem mestu. — Dragonski polk št. 5. (Maribor) ima 15 odlikovanih častnikov ter ga prekašata le dragonska polka št. 15. z 18 in št. 6. s 17 odlikovanci. — Med huzarskimi polki je št. 6. z 18 odlikovanci na prvem mestu, št. 16. s 15 odlikovanimi častniki pa na četrtem mestu. — Med bosenskimimi polki je št. 2. z 32 odlikovanci na drugem mestu. — Med lovskimi bataljoni, ki se dopolnjujejo v okolišju 3. zbora, je 20. bataljon poljskih lovcev z 21 odlikovanci med vsemi lovskimi bataljoni na prvem mestu, 9. bataljon s 17 odlikovanci pa na drugem. Potem se vrstita bataljon št. 8. s 14 in št. 7. z 11 odlikovanimi častniki. — Saperski bataljon št. 3. (Ptuj) je ravno tako kakor št. 14. (Linc) z 9 odlikovanimi častniki v tej četi na prvem mestu. — Med pionirji je pionirski bataljon št. 3. z 8 odlikovanci na sedmem mestu. Na prvem mestu je 5. bataljon (dopolnilni okraj 5. zbor) s 17, na drugem pa 9. bataljon s 16 odlikovanimi častniki. — Poljski topniški polk št. 7. (Ljubljana) in št. 14. (Požun) z 20 odlikovanimi častniki sta v tej stroki na prvem mestu. Potem se vrstita v 3. zboru polk št. 8. (Gorica) z 12 in št. 9. z 10 odlikovanimi častniki. — Poljski havbični polk št. 3. z 12 odlikovanimi častniki zavzema peto mesto med 14 polki te vrste. — Težka havbična divizija št. 3. s 5 odlikovanci je med temi divizijami na drugem mestu. — Gorski topniški polk št. 3. z 21 odlikovanci je v tej kategoriji na drugem mestu. — 22. domobranska poljska topniška divizija ima 3 odlikovane častnike in je v diviziji št. 13 na drugem mestu. — Domobranska poljska havbična divizija št. 22 s 4 odlikovanimi častniki je, kakor št. 21., na drugem mestu. — Ta seznamek pričča ne le o hrabrosti, vztrajnosti, zanesljivosti in disciplini, marveč tudi o — sreči naših ožjih rojakov na bojnem polju. Sreča pa na bojišču — kakor je nekoč rekël Moltke, — trajno spremlja le tistega, ki to zasluži.

+ **Osebnost vest.** Preč. g. Janko Sedej, vikar v Lveni, je obol el na hudem želodčnem katarju. Moral je v bolnišnico. Dne 14. t. m. se je zopet vrnil med svoje ovčice. — V bolnišnici usmiljenih bratov v Gorici pa se nahaja še preč. g. Vinko Buda, bivši kurat v Otaležu. Gg. sobratom se priporoča v molitve.

+ **Smrtna kosa.** V Tržiču je umrl 16. t. m. g. Jurij Batheld, ključavničarski mojster in posestnik. Bil je dolgoletni tržni občinski odbornik in načelnik požarne brambe. Rodom je bil Nemec iz Šlezije, a je popolnoma obvladal slovenski jezik. Pred par leti je prestopil iz protestantizma v katoliško cerkev. Svoji hčerki g. Perne je zapustil dobro vpeljano sodavičarsko obrt. Naj počiva v miru! — V Borjani v kobanskem kotu je umrl gostilničar in posestnik g. Val. Hrašt. — V Gorici je umrla gospa Terezija K o k o l e, vdova po c. kr. višjem davčnem nadzorniku. — V Kobaridu je umrla gospa Meri Urbančič roj. Gruntar, stara 27 let. — V Gaberju pri Celju je umrla

gospa Marija Gorogrance, soproga daleč naokoli znanega in občepriljubljenega stavbenega mojstra Ferdo Gorogrance. Rajna je bila velika dobrotnica revežev in zavedna katoliškonarodna Slovenka. Udeležba pri pogrebu je bila ogromna. — Na Dunaju je umrl na ranah dobljenih na severnem bojišču Edvin Stare, c. kr. poštni uradnik. — Umrl je tržaški mestni bolnišničar Mihael Čebul. — V Gornji Radgoni je dne 15. januarja umrl slovenski odvetnik d. r. Gorički. Mož je že del časa bolehal. Rajni je bil blaga slovenska duša in je zelo simpatiziral z našo stranko. Vendar v javnosti skoraj nikoli ni nastopal. Mož je rad podpiral vsa slovenska podjetja in naša društva. Blag mu spomin! — Priporočati bi bilo, da se v Gornji Radgoni naseli odvetnik, ki bi bil naše gore list.

— **Poročil se je g. dr. N i k o O b e r m a n,** starešina »Zarje«, sodnik v Sankem Mostu v Bosni z gđ. Z m a g i c o Zagorjan, učiteljico v Cerknici.

— **Pismo vojnega kurata dr. Antona Jeharta iz srbskega vojnega ujetništva.** Bivši nemški pridigar v Celju dr. Anton Jehart piše iz Čačka znanu v Celju: »Bržkone že veste, da sem srbski vojni jetnik in da je sedaj moj sedež Čačak. Da ne boste napačno sodili o tem jetništvu, vam naj takoj povem, da se veselim tukaj popolne svobode. Vojaki, zlasti z nasajenimi bodali, verige in druge take ropotije so tu čisto neznane reči. Štirje zdravniki in jaz stanujemo v najboljšem hotelu mesta, imamo lepe sobe, kurjavo in luč brezplačno, oskrbo v nalašč ustajnovljeni častniški menaži, prav izvrstno hrano, zelo ljubeznivo, gostoljubno družino in malo, skoro nič dela. Bojim se, da se docela odvadim šolništva. Nimam se o ničemer pritoževati, le po domu se mi zelo bridko toži. Pa svojih knjig pogrešam in klavirja.«

Ljubljanske novice.

Ij **Umrl** je danes zjutraj ob 3. uri v deželni bolnici po operaciji na slepiču orglarski mojster g. Ivan Milavec. Njegovemu spomenu posvetimo jutri daljši članek. Bodi mu lahka zemlja, na kateri je vneto deloval za čast božjo!

Ij **Društvo rokodelskih mojstrov in katoliško društvo rokodelskih pomočnikov** prosita vse svoje člane, posebno gg. pevce, da se v sredo 20. januarja, ob 3. uri pop. zanesljivo udeležijo pogreba svojega nepozabnega sočlana g. orglarskega mojstra I v a n a M i l a v e c a. Pogreb bode iz deželne bolnišnice na pokopališču k sv. Križu. Blagopokojnega rajnega sočlana priporočamo v molitve.

Ij **Poroka ranjenca.** Danes se je poročil v cerkvi sv. Petra korporal Alojzij Sebanc iz Čužne vasi, župnija Trebelno z Ano Florijanci iz vasi Roje. V okrašenem avtomobilu so ženina in nevesto peljali iz Ljudskega doma, kjer se Sebanc zdravi, v župno cerkev sv. Petra. Priči sta bili g. dr. Mahr in gosp. major Kramaršič.

Ij **Podaljšanje policijske ure za vojake-nešarže.** C. kr. deželna vlada je podaljšala policijsko uro za vojake-nešarže v gostilnah, kavarnah, izkuhih in drugih javnih lokalih, do 7. ure zvečer. Vse drugo, tičoč se te naredbe ostane, kakor je bilo in so lastniki javnih lokalov sami odgovorni za red. Ta naredba je stopila v veljavo dne 17. t. m.

Ij **Pekom in prodajalcem kruha v znanje!** C. kr. trgovskemu ministrstvu je dospela vest, da se peki in drugi obrtniki, ki se pečajo obrtno s peko in prodajo kruha, ne drže tozadevne naredbe z dne 28. novembra 1914 št. 324 drž. zak., (fina moka za peko in kuho). Ker je ta naredba ekonomične tendence, namen ji je, da se čimdlje izhaja s pšenično moko, se vsi tozadevni obrtniki opozarjajo, da se natančno drže tozadevnih predpisov, ker bi se v nasprotnem slučaju moralo proti njim postopati kazensko. Tedaj, pšenična moka za peko in kuho se ne smeta porabljati za obrtno peko kruha, pač pa zmes krompirjeve in riževe moke.

Napoved dohodnine, katero je do konec januarja predložiti davčni oblast, olajša knjiga »Dohodnine«. Določbe o dohodninskem davku po zakonu o osebnih davkih in osebnodavčni noveli. Sestavil Valentin Zun, c. kr. finančni tajnik na Dunaju. Cena 1 K 60 vin. vez. 2 K 20 vin. Za pravilno napoved je ta knjiga nujno potrebna, ker podaja jasno in poljudno navodilo kaj je treba napovedati in katere postavne odbitke lahko uveljavijo. Vzorci, ki so prirejeni za razne slučaje in stanove, ti pojasnijo vsak dvom in je napoved na podlagi te knjige prav lahka. Dobi se v Katoliški Bukvarni v Ljubljani.

Comes directorli a P. Luchasio
Semler, O. F. M. editus. Cena s poštno vred 25 vin. Dobi se v Katoliški Bukvarni v Ljubljani.

Kratek pa popolnoma jasen navod, kako se opravi brevir v praznikih in drugih dnevih. Vse je kratko povedano v formularih (schēmata). Posebna prednost knjižice obstoji v tem, da opozarja na razlike, tako, da je stvar vsakemu takoj jasna. Malokdo utedne študirati rubrike, zato bo knjižica vsestransko izborna služila in olajšala duhovnikom dolžnost moliti brevir.

Zahvala.

Ob prebitki izgubi našega iskreno ljubljene sina, gospoda

Franciška Pirnat

se najtopleje zahvaljujemo vsem, ki so nam ob tej težki izgubi iz azili svoje sočutje, kakor tudi vsem udeležnikom pogreba. Posebno prečast gospodom iz zavodov sv. Stanislava, akademičnemu društvu „Danica“ in „Zari“, čč gospodom bogoslovcem, teovadnemu odseku „Orel“ in vsem ostalim udeležnikom, ki so pokojnega spremili k večnemu počitku.

Verd pri Vrhniki, 16. I. 1915.

144 Žalujoči ostali.

Išče se spretna in varčna

kuharica

vešče vseh gospodinskih p. slov za duh hišo. Kam naj se pošilja ponudbe s spričevali, pove upravnistvo Slovenca pod šteč. 123.

Ustanovljena leta 1800.

Najstarejša svečarska tvrdka

FR. ŠUPEVC

Ljubljana, Prešernova ul. 7.

Odlikovana na mnogih razstavah, kakor tudi v Rimu 1911 z veliko zlato kolajno in z grand-priksom

priporoča velečastiti duhovščini kakor tudi sl. občinstvu zjamčeno pristne

čebelno-voščene

Sveče

za cerkev, pogrebe in procesije

voščene zvitke, izborni med pitanec

ki se dobiva v steklenicah, škatljah in škafih poljubne velikosti.

Za obilna naročila se toplo priporoča in zagotavlja točno in pošteno postrežbo.

Sprejme se trgovski

SLUGA

v manufakturno trgovino Brata Vokač, Ljubljana, Šelenburgova ulica 5. 122

Fanika Schott Franc Lapajne

poročena.

Ljubljana

Novo mesto

147

Advokata

dr. Viltan in dr. Šavnik

iščeta izurjenega

solicitatorja!

Vstop takoj. Ponudbe:

Trst, Vojašniška ulica šteč. 13.

Vsake vrste kurjava!

Trboveljski premog, bukova drva in premog

proda po

najnižjih cenah na dom postavljeno

St. & C. Tauzher

Dunajska cesta št. 47.

Ovčje volno

kdor jo ima na prodaj, naj jo ponudi

takoj

J. Grobelniku

Ljubljana - Mestni trg 22

nasproti lekarne Trnkoczy

Kupim vsako vrsto, tudi črno in ne-
očiščeno po brezkonkurenčni cenil.
Posebno pa se plača lepo belo
oprano po najvišji cenil, ki se zanjo
lahko nudi.

Naprodaj le 20 kg usnia

za čevljarje vporabljivo. — Tovarna za barve v
Dolu pri Ljubljani. 146

Za odvetnike!

Zaradi bolezni se proda v slov. trgu na
Spod. Štajerskem

hiša z vrtom

v kateri se nahaja že 25 let dobro reno-
mirana odvetniška pisarna. Hiša stoji tik
domačega sodišča in 10 m nnt oddaljena
od sosednjega sodišča ter lahko zastopa
odvetnik v dveh okrajih. Pogoji ugodni.
Naslov pove upravnistvo »Slovenca« pod
šteč. 142. (Znamka za odgovor!)

Preklic.

Podpisana Katarina Bizilj, me-
sarica v Ljubljani, Hradeckega vas hšt. 27,
sem zapeljana po brezvestnih zlobnežih
razširjala grda obrekovanja o „Ljudski
posojilnici,“ dr. Šusteršiču in dr. Lam-
petu. Na moje ponovne prošnje so mi
ravno navedeni in sicer samo radi mojih
šesterih otročičev — odpustili in me tako
obvarovali pred zaporno kaznijo. Podpi-
sana se jim v svojem in v imenu svojih
nedolžnih otročičev za ta čin usmiljenosti
iz srca najtopleje zahvaljujem in slovesno
obljubujem, da bodem v prihodnosti pre-
vidnejša in ne bodem nikdar več poslušala
brezvestnih obrekovalcev.

V Ljubljani, 16. januarja 1915.

Katarina Bizilj.

1 ali 2 žagarja

na venecijanarico, več reznj takoj sprejme Josi-
pina Markeš, hotelirka in lesna trgovka na Bon-
B. sir c. Plača od omada po dogovoru. 125

Trgovski učenec

ki ima veselje do trgovine z me-
šarim blagom, obeh dež. jezikov
zmožen, se pod ugodnimi pogoji
tako sprejme. — Leopold Lavš,
trгоvec, Tržič (Gorenjsko). 131

Bolestnega srca in globoko potrli naznanjamo prežalostno vest,
da je iskreno ljubljeni soprog, nepozabljeni sin oziroma brat, zet,
svak, stric in unuk

Friderik Mazuran

c. in kr. stolnik bosn herceg. pp. št. 1, imajitelj zasluznega križca z vojno de-
koracijo, srebrne in bronaste signum laudis dekoracije, vojaške spominske
kolajne, spominskega jubilejnega križca, spominske kolajne bosanske anek-
sije in spominskega križca iz leta 1912/13

dne 18. novembra 1914 v 42. letu padel junaške smrti na severnem
bojišču pri Kotowiczi.

Truplo junaškega častnika se je začasno pokopalo na bojnem
polju pri Mržiglođu na Ruskem Poljskem in se bode na željo raj-
nega pri uodni priložnosti prepeljalo na njegov rojstni kraj na
Prevoje pri Brdu.

Ročaun pri Dunaju — Prevoje, dne 16. januarja 1915.

Žalujoči ostali.

148

Mesto posebnega obvestila.

V svojem in svojih sorodnikov imenu javljam prijateljem in znom-
cem prežalostno vest, da so se moj preljubi oče

Janez Samsa

včeraj 17. t. m. po kratki bolezni prevideni s sv. zakramenti preselili v
večnost.

Pogreb bo v torek 19. t. m. dopoldne.

Dragega pokojnika priporočam v pobožno molitev.

GORA PRI SODRAŽICI, 18. januarja 1915.

Dr. Janez Samsa,

profesor v Zavodu sv. Stanislava.

Vrtnar

samec, izurjen v delih na zelenjadnem in olep-
ševalnem vrtu, se takoj sprejme na graščini
Fužine pri Dev. Mar. Polje

KUC

zdravniško priporočeno kritvore e
vino daje moč in zdravje.

Vzorec 4 steklenice 5 kg franko po poš-
nem povzetju K 4-80. Edina zaloga

Br. Novaković

veletrgovina vina, vermoutha, Marsale,
Malage, konjaka, žganja itd.

Ljubljana. 2631

SIROLIN "Roche"

Prsne bolezni, oslovski kašel, naduha, influenci.

Kdo naj jemlje Sirolin?

1. Vsa t. ki trpi na trajnem kašlju, lažje je obvarovati se bolezni, nego jo zdraviti.
2. Osebe s kroničnim kaferom bronkijev, ki s Sirolinom ozdrave.
3. Vadušljivi, kaferim Sirolin znafno oledča naduho.
4. Skrofuzni ofroci, pri kaferih učinkuje Sirolin z ugodnim vspehom na splošni počutek.

Se dobiv
vseh lekarnah
a K. 4.